

Zadeva C-340/20**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

24. julij 2020

Predložitveno sodišče:

Cour de cassation (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

10. julij 2020

Vlagatelj kasacijske pritožbe:

Bank Sepah

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

Overseas Financial Limited

Oaktree Finance Limited

I. Predmet spora in podatki o njem

- 1 V skladu z resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1737 (2006) z dne 23. decembra 2006 so bili v Skupnem stališču Sveta 2007/140/SZVP z dne 27. februarja 2007 določeni nekateri omejevalni ukrepi proti Iranu, med drugim zamrznitev sredstev in gospodarskih virov oseb in subjektov, ki sodelujejo pri dejavnostih Irana v zvezi z obogatitvijo ali predelavo urana oziroma s pridobivanjem težke vode ali pri razvoju izstrelitvenih sistemov jedrskega orožja v Iranu, ali so z njimi neposredno povezani ali jih podpirajo. Ti ukrepi so se v Uniji izvajali z Uredbo Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007.
- 2 Varnostni svet je v resoluciji 1747 (2007) z dne 24. marca 2007 družbo Bank Sepah opredelil kot del „subjektov, vključenih v jedrske dejavnosti ali dejavnosti v zvezi z balističnimi raketami“ v Iranu, za katere je treba uporabiti ukrep zamrznitve premoženja. Ta resolucija je bila v pravo Unije prenesena z Uredbo Komisije (ES) št. 441/2007 z dne 20. aprila 2007 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 423/2007, ki je začela veljati 21. aprila 2007.

- 3 Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu, Francija) je s pravnomočno sodbo z dne 26. aprila 2007 družbi Bank Sepah naložilo, naj družbi Overseas Financial Limited (v nadaljevanju: Overseas Financial) plača znesek 2.500.000 USD v evrski protivrednosti in družbi Oaktree Finance Limited (v nadaljevanju: Overseas Finance) znesek 1.500.000 USD v evrski protivrednosti, oba z zamudnimi obrestni po zakonski obrestni meri od datuma te sodbe.
- 4 Varnostni svet je 17. januarja 2016 družbo Bank Sepah črtal s seznama oseb in subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi proti Iranu. Ta odločitev je bila v pravo Unije prenesena z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2016/74 z dne 22. januarja 2016, ki je začela veljati 23. januarja 2016.
- 5 Družbi Overseas Financial in Oaktree Finance sta 17. maja 2016 dosegli, da so bili proti družbi Bank Sepah izdani pozivi za plačilo za namene rubeža za prodajo.
- 6 Navedeni družbi sta 5. julija 2016 pri družbi Société générale v škodo družbe Bank Sepah izvedli rubeže pri dolžnikovem dolžniku ter rubeže članskih pravic in vrednostnih papirjev.
- 7 Družba Bank Sepah je 13. junija in 15. julija 2016 pri juge de l'exécution (izvršilno sodišče) vložila tožbo proti družbama Overseas Financial in Oaktree Finance, s katero je izpodbijala te ukrepe prisilne izvršbe.
- 8 Zoper odločbo juge de l'exécution (izvršilno sodišče) je bila vložena pritožba pri Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu), ki je o njej odločilo s sodbo z dne 8. marca 2018.
- 9 Zoper navedeno sodbo so družba Bank Sepah na eni strani ter družbi Overseas Financial in Oaktree Finance na drugi vložile kasacijsko pritožbo. Ti pritožbi, vodeni pod številčkama B 18-18542 in G 18-21.814, sta bili zaradi povezanosti združeni.

II. Zadevne določbe

Uredba Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu

- 10 Člen 1(h) in (j) Uredbe št. 423/2007 določa:

„Zgolj za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

[...]

- (h) *„zamrznitev sredstev“ pomeni preprečitev vsakršnega pretoka, prenosa, spremembe, uporabe sredstev ter dostopa do njih ali kakršnega koli ravnanja s sredstvi, ki bi imelo za posledico spremembe v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, vrsti, namembnosti ali druge*

spremembe, ki bi omogočile uporabo sredstev, vključno z upravljanjem portfeljev;

[...]

(j) *„zamrznitev gospodarskih virov“ pomeni preprečitev njihove uporabe za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način, kar vključuje, vendar ni omejeno na njihovo prodajo, dajanje v najem ali dajanje pod hipoteko; [...]*“

11 Člen 7(1) te uredbe določa:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti ali s katerimi razpolagajo ali jih nadzirajo osebe, subjekti ali organi, navedeni v Prilogi IV. Priloga IV vključuje osebe, subjekte in organe, ki jih je določil Varnostni svet ZN ali Odbor za sankcije v skladu z odstavkom 12 Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1737 (2006) [...].“

Uredba Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 423/2007

12 Člen 1(h) in (i) Uredbe št. 961/2010 določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

(h) *„zamrznitev gospodarskih virov“ pomeni preprečitev njihove uporabe za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način, kar vključuje, vendar ni omejeno na njihovo prodajo, dajanje v najem ali dajanje pod hipoteko;*

(i) *„zamrznitev sredstev“ pomeni preprečitev vsakršnega premika, prenosa, spremembe, uporabe sredstev, dostopa do njih ali kakršnega koli ravnanja z njimi, ki bi imelo za posledico spremembe v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, vrsti, namembnosti ali druge spremembe, ki bi omogočile uporabo sredstev, vključno z upravljanjem portfeljev; [...]*“

13 Člen 16(1) te uredbe določa:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti ali s katerimi razpolagajo ali jih nadzirajo osebe, subjekti ali organi, navedeni v Prilogi VII. Priloga VII zajema osebe, subjekte in organe, ki jih je določil Varnostni svet ali Odbor za sankcije Združenih narodov v skladu z odstavkom 12 RVSZN 1737 (2006), odstavkom 7 RVSZN 1803 (2008) ali odstavkom 11, 12 ali 19 RVSZN 1929 (2010). [...]“

Uredba Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010

14 Člen 1(j) in (k) Uredbe št. 267/2012 določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

(j) *„zamrznitev gospodarskih virov“ pomeni preprečitev njihove uporabe za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način, kar vključuje, vendar ni omejeno na njihovo prodajo, dajanje v najem ali obremenitev s hipoteko;*

(k) *„zamrznitev sredstev“ pomeni preprečitev vsakršnega premika, prenosa, spremembe in uporabe sredstev, dostopa do njih ali kakršnega koli ravnanja z njimi, ki bi imelo za posledico spremembe v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, vrsti, namembnosti ali druge spremembe, ki bi omogočile uporabo sredstev, vključno z upravljanjem portfeljev; [...]*“

15 Člen 23(1) te uredbe določa:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti ali s katerimi razpolagajo ali jih nadzirajo osebe, subjekti ali organi, navedeni v Prilogi VIII. Priloga VIII zajema osebe, subjekte in organe, ki jih je določil Varnostni svet ali Odbor za sankcije Združenih narodov v skladu z odstavkom 12 RVSZN 1737 (2006), odstavkom 7 RVSZN 1803 (2008) ali odstavkom 11, 12 ali 19 RVSZN 1929 (2010). [...]“

III. Kasacijska razloga, ki ju družba Bank Sepah navaja v utemeljitev svoje pritožbe št. B 18-18542

16 Z izpodbijano sodbo sta bila med drugim zavrnjena predloga družbe Bank Sepah, prvič, za prekinitve teka obresti zaradi nastanka višje sile in, drugič, za oprostitev povečanja zakonske obrestne mere iz člena L. 313-3 code monétaire et financier (monetarni in finančni zakonik) v primeru denarne kazni, naložene s sodno odločbo.

17 Družba Bank Sepah v utemeljitev svoje pritožbe navaja prvi kasacijski razlog, v skladu s katerim je bila zamrznitev njenega premoženja z vidika francoskega prava primer višje sile, zaradi katerega ni mogla izpolniti obveznosti plačila in zaradi katerega družbi Overseas Financial in Oaktree Finance od nje nista mogli prejeti nikakršnega plačila.

18 Družba Bank Sepah podredno navaja še drugi kasacijski razlog, ki se nanaša na kršitev člena L. 313-3 monetarnega in finančnega zakonika.

IV. Edini kasacijski razlog, ki ga družbi Overseas Financial in Oaktree Finance navajata v utemeljitev pritožbe št. G 18-21.814

- 19 V izpodbijani sodbi je bilo med drugim odločeno, da so obresti, ki sta jih družbi Overseas Financial in Oaktree Finance zahtevali za obdobje pred 17. majem 2011, zastarale, ker se ne moreta sklicevati na noben razlog za prekinitev zastaranja in nista sami opravili nobenega dejanja, ki bi prekinilo zastaranje, čeprav sta to možnost imeli, saj „jima ni [nič] prepovedovalo [...], da začneta ukrepe izvršbe – čeprav le za zavarovanje – na nerazpoložljivem sredstvu ali terjatvi, pri čemer je ta nerazpoložljivost torej le prekinila učinek prenosa morebitnega rubeža pri dolžnikovem dolžniku“.
- 20 Družbi Overseas Financial in Oaktree Finance v utemeljitev svoje pritožbe navajata edini kasacijski razlog, ki se med drugim nanaša na kršitev členov 1 in 7 Uredbe št. 423/2007, ki sta bila prevzeta v členih 1 in 17 Uredbe št. 961/2010.
- 21 Družbi Overseas Financial in Oaktree Finance trdita, da zastaranje ne teče proti tistemu, ki ne more ukrepati zaradi nemožnosti, ki izhaja iz zakona, in da zakon, s katerim je sprejet ukrep zamrznitve sredstev, upniku osebe, na katero se tak ukrep nanaša, preprečuje izvedbo kakršnega koli ukrepa izvršbe na zamrznjenih sredstvih, vključno za namene zavarovanja. Po njunem mnenju bi kakršen koli ukrep zavarovanja pomenil spremembo sredstev, zaradi česar bi se spremenila njihova namembnost. Ta nemožnost, ki izhaja iz zakona, naj bi bila poleg tega dokazana zaradi zavrnitve ministre de l'Économie (minister za gospodarstvo, Francija), da jima izda dovoljenje za sprostitev sredstev v lasti družbe Bank Sepah, zahtevano v členu 8 Uredbe št. 423/2007 in nato v členu 17 Uredbe št. 961/2010.

V. Presoja Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija)

Prvi kasacijski razlog, ki ga družba Bank Sepah navaja v utemeljitev pritožbe št. B 18-18.542 in se nanaša na obstoj višje sile

- 22 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) opozarja, da zamrznitev premoženja osebe ali subjekta, proti kateremu je ta ukrep sprejet zaradi njegovih dejavnosti, za tistega, na kogar se nanaša, ne pomeni višje sile, ker ni zunanega izvora.
- 23 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) meni, da nemožnost izpolnitve obveznosti plačila, na katero se sklicuje družba Bank Sepah, ni posledica okoliščine, ki ne bi bila povezana z njeno dejavnostjo, in zato zavrača prvi kasacijski razlog, ki ga je navedla ta družba.

Edini kasacijski razlog, ki ga družbi Overseas Financial in Oaktree Finance navajata v utemeljitev pritožbe št. G 18-21.814

- 24 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) šteje, da je izid spora odvisen od vprašanja, ali bi družbi Overseas Financial in Oaktree Finance lahko prekinili zastaranje s tem, da bi izvedli ukrep zavarovanja ali prisilne izvršbe na zamrznjenem premoženju družbe Bank Sepah.
- 25 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) na eni strani poudarja, da uredbe št. 423/2007, 961/2010 in 267/2012 ne vsebujejo nobene določbe, ki bi upniku izrecno prepovedovala, da izvede ukrep zavarovanja ali prisilne izvršbe na zamrznjenem premoženju svojega dolžnika.
- 26 Na drugi strani je zamrznitev sredstev v njih opredeljena kot „preprečitev vsakršnega premika, prenosa, spremembe, uporabe sredstev, dostopa do njih ali kakršnega koli ravnanja z njimi, ki bi imelo za posledico spremembe v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, vrsti, namembnosti ali druge spremembe, ki bi omogočile uporabo sredstev, vključno z upravljanjem portfeljev“, zamrznitev gospodarskih virov pa kot „preprečitev njihove uporabe za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način, kar vključuje, vendar ni omejeno na njihovo prodajo, dajanje v najem ali obremenitev s hipoteko“.
- 27 Z vidika teh opredelitev Cour de cassation (kasacijsko sodišče) meni, da so, kot se zdi, prepovedani le, kar zadeva zamrznjena sredstva, „vsakršen premik, prenos, sprememba, uporaba sredstev, dostop do njih ali kakršno koli ravnanje z njimi, ki bi imelo za posledico spremembe v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, vrsti, namembnosti ali druge spremembe, ki bi omogočile uporabo sredstev, vključno z upravljanjem portfeljev“, in kar zadeva zamrznjene gospodarske vire, „njihova uporaba za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način, kar vključuje, vendar ni omejeno na njihovo prodajo, dajanje v najem ali obremenitev s hipoteko“.
- 28 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) meni, da torej ni mogoče izključiti, da se na zamrznjenem premoženju izvedejo ukrepi, ki niso zajeti z nobeno od teh prepovedi.
- 29 Poleg tega Cour de cassation (kasacijsko sodišče) šteje, da se ukrepi, katerih posledica je izključitev sredstev iz premoženja upnika (učinek prenosa), na zamrznjenem premoženju verjetno lahko izvedejo le s predhodnim dovoljenjem pristojnega nacionalnega organa in le v primerih, navedenih v členih od 8 do 10 Uredbe št. 423/2007, členih od 17 do 19 Uredbe št. 961/2010 in nato členih od 24 do 28 Uredbe št. 267/2012.
- 30 Postavlja se torej vprašanje, ali se lahko ukrepi, ki nimajo takega učinka prenosa, na zamrznjenem premoženju izvedejo brez predhodnega dovoljenja. Ti ukrepi so sodna zavarovanja in rubeži za zavarovanje terjatve, ki so ukrepi zavarovanja.

- 31 Sodno zavarovanje, naj je ustanovljeno na nepremičnini (hipoteka), dobrem imenu ali lastniških deležih in vrednostnih papirjih (zastava), nima učinka prenosa. Njegov edini učinek je, da mora biti v primeru prodaje sredstev in pravic, na katerih je ustanovljeno, terjatev osebe, ki je ustanovila zavarovanje, poravnana prednostno iz prodajne cene.
- 32 Rubež za zavarovanje terjatve se lahko med drugim nanaša na terjatve denarnih zneskov ali na članske pravice in vrednostne papirje ter nima učinka prenosa. Zasežena sredstva, terjatve in pravice ostanejo v premoženju dolžnika.
- 33 V skladu s členom L. 523-1 code des procédures civiles d'exécution (zakonik o civilnih izvršilnih postopkih) ima rubež za zavarovanje terjatve učinke izročitve v hrambo, ki so določeni v členu 2350 code civil (civilni zakonik), na podlagi katerega „[d]eponiranje ali izročitev v hrambo zneskov ali vrednostnih papirjev, ki je s sodno odločbo odrejeno kot jamstvo ali zavarovanje, vključuje posebno namembnost in prednostno pravico v smislu člena 2333“. Člen 2333 tega zakonika določa, da „[z]astava pomeni pogodbo, s katero zastavitelj upniku prizna pravico, da bo poplačan prednostno pred drugimi upniki od premočnine ali celote sedanjega ali prihodnjega stvarnega premoženja“.
- 34 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) se sprašuje, ali kljub neobstoju učinka prenosa taki ukrepi ne povzročijo spremembe „namembnosti“ sredstev, v zvezi s katerimi so bili sprejeti, v smislu, ki je temu izrazu dan v opredelitvi zamrznitve sredstev.
- 35 Meni namreč, da je člen 1(h) Uredbe št. 423/2007, člen 1(i) Uredbe št. 961/2010 in člen 1(k) Uredbe št. 267/2012 mogoče razlagati tako, da se s pravico do prednostnega poplačila iz prodajne cene članskih pravic ali vrednostnih papirjev – kot posebna namembnost terjatev in prednostna pravica na teh terjatvah – spreminja namembnost teh sredstev.
- 36 Splošneje se sprašuje, ali kljub neobstoju učinka prenosa sodna zavarovanja in rubeži za zavarovanje terjatve ne bi mogli omogočiti „uporabe“ sredstev, v zvezi s katerimi so sprejeti, v pomenu, ki je temu izrazu dan v opredelitvi zamrznitve sredstev, in „uporabe“ gospodarskih virov, v zvezi s katerimi so sprejeti, „za pridobivanje sredstev, blaga ali storitev na kakršen koli način“, v pomenu, ki je tem izrazom dan v opredelitvi zamrznitve gospodarskih virov.
- 37 Ti ukrepi osebi, ki jih izvaja, zagotavljajo, da bo prednostno poplačana z blagom, pravicami in terjatvami, ki se zasežejo za zavarovanje, ko bo zamrznitev odpravljena. Zato bi se lahko zanje štelo, da lahko gospodarski subjekt spodbujajo k sklenitvi pogodbe z osebo ali subjektom, katerega premoženje je zamrznjeno, kar bi bilo enako temu, da ta oseba ali subjekt uporabi ekonomsko vrednost svojega premoženja, opredeljenega kot sredstva, ali da zaradi ekonomske vrednosti svojega premoženja, opredeljenega kot gospodarski viri, pridobi sredstva, blago ali storitve.

- 38 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) poudarja, da tako tveganje v obravnavani zadevi očitno ne obstaja, ker si družbi Overseas Financial in Oaktree Finance prizadevata izterjati terjatev, ki je nastala s sodno odločbo, izdano po zamrznitvi premoženja družbe Bank Sepah, in temelji na vzroku, ki hkrati ni povezan z iranskim jedrskim in balističnim programom ter je nastal pred uvedbo te zamrznitve.
- 39 Postavlja se torej vprašanje, ali se možnost izvajanja ukrepa na zamrznjenem premoženju brez predhodnega dovoljenja presoja glede na kategorijo dejanja, brez upoštevanja posebnosti obravnavane zadeve, ali pa se, nasprotno, te posebnosti lahko upoštevajo.
- 40 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) meni, da odgovor na ta vprašanja ni očiten, ker uredbe Unije ne vsebujejo nobene izrecne določbe in ker niti Splošno sodišče Unije niti Sodišče nista imeli priložnosti odločati o tem.
- 41 Zato je prekinilo odločanje o drugem kasacijskem razlogu iz pritožbe št. B 18-18.542 in edinem kasacijskem razlogu iz pritožbe št. G 18-21.814 ter pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU.

VI. Vprašanja za predhodno odločanje

- 42 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) je Sodišču Evropske unije predložilo ti vprašanja za predhodno odločanje:
1. Ali je treba člen 1(h) in (j) in člen 7(1) Uredbe (ES) št. 423/2007, člen 1(i) in (h) in člen 16(1) Uredbe (EU) št. 961/2010 ter člen 1(k) in (j) in člen 23(1) Uredbe (EU) št. 267/2012 razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se na zamrznjenem premoženju brez predhodnega dovoljenja pristojnega nacionalnega organa izvrši ukrep, ki nima učinka prenosa, kot sta sodno zavarovanje ali rubež za zavarovanje terjatve, določena v francoskem zakoniku o civilnih izvršilnih postopkih?
  2. Ali je okoliščina, da vzrok za terjatev, ki jo je treba izterjati pri osebi ali subjektu, katerega premoženje je zamrznjeno, ni povezan z iranskim jedrskim in balističnim programom ter je nastal pred sprejetjem resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1737 (2006) z dne 23. decembra 2006, upoštevna za odgovor na prvo vprašanje?